

РЕШЕНИЕ

№ 12660

гр. София, 23.07.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 82 състав,
в публично заседание на 24.06.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Вената Кабурова

при участието на секретаря Цветелина Заркова, като разгледа дело номер **4603** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е образувано по реда на чл.145 и сл. от Административно-процесуалния кодекс /АПК/ във вр. с чл.40, ал.1 от Закона за достъп до обществена информация /ЗДОИ/

Образувано е по жалба на К. В. Г., чрез адв. Ц. П. от САК, срещу писмо рег. № 94-1630/08.04.2024 г. на главния секретар на Министерството на образованието и науката, с което ѝ е отказан достъп до обществена информация, поискан със заявление вх. № 94-1630/25.03.2024 г.

В жалбата се излагат доводи, че исканият достъп касаел обществена информация, която би дала възможност на жалбоподателката като гражданин да си състави мнение за дейността на МОН, който бил и субект по см. на чл.3, ал.1 от ЗДОИ. Твърди се, че съдържащата се в цитираните две писма и доклад информация е обществена и поради широкия медиен отзвук счита, че с предоставянето ѝ ще добие представа за дейността на административния орган във връзка с изложените в медиите факти. Претендира се присъждане на разноски, съобразно представен списък.

Ответникът – главният секретар на МОН, чрез процесуалния си представител, счита жалбата за неоснователна. Прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение.

Софийска градска прокуратура, редовно уведомена, не изпраща представител, не изразява становище по основателността на жалбата.

Административен съд София - град, като прецени събраните по делото доказателства, приема за установена следната фактическа обстановка:

Административното производство е образувано по заявление за достъп до обществена информация с вх. № 94-1630/25.03.2024 г. на К. В. Г. до Министерство на образованието, с което е поискано да й бъдат предоставени копия на:

1. Писмо № 0204-94 от 02.02.2022г. на Министерство на образованието и науката до Министерство на правосъдието;
2. Отговор на Министерство на правосъдието, регистриран с вх. № 0402-94/11.03.2022 г.
3. Доклад 8088-309 от 24.08.2021 г. на Дирекция „Висше образование“ в МОН относно провеждане на обучение по специалност „Право“.
4. Информация от деловодната система на МОН, от която да е видно колко пъти е искана информацията по т.1, т.2 и т.3.

Заявителката е изложила доводи за наличието на надделяващ обществен интерес, предвид обстоятелството, че са изнесени факти в публичното пространство, касаещи висшето образование в Югозападен университет „Н. Р.“, които са били широко медийно отразени. Указано е, че на сайта <https://gospodari.com> са достъпни тези материали.

С писмо рег. № 94-1630/08.04.2024 г. на главния секретар на Министерството на образованието е постановен изричен отказ за предоставяне на достъп до исканата информация. От административния орган са изложени мотиви, че търсената информация е служебна, представляваща становища, изразени във връзка с вътрешноведомствена комуникация, поради което е определена, че е извън обхвата на обществената такава.

При така установеното от фактическа страна, от правна Съдът намира следното:

Жалбата е допустима, като подадена от надлежна страна в законоустановения срок срещу подлежащ на оспорване административен акт. Разгледана по същество жалбата е основателна.

Със Заповед № РД09-1202/14.06.2023 г. министърът на образованието е предоставил правомощията по разглеждане и произнасяне по подадени до него заявления по ЗДОИ на Главния секретар на МОН, поради което обжалваният отказ е издаден от компетентен орган.

Процесното писмо има характер на ИАА по см. на АПК, макар същото да не се наименува „решение“, защото обективира изявление, което по съдържанието си сочи на отказ от предоставяне на достъп до обществена информация с довод, че исканата такава няма характера на обществена по см. на ЗДОИ. Последният закон обаче въвежда строго формално изискване относно формата и съдържанието на изричния отказ от предоставяне на достъп до заявена информация. Така, съгласно чл.38 от него се изисква да са посочени правното и фактическото основание за него, което е предпоставка за осъществяване проверка за материалната законосъобразност на акта. В конкретния случай, в писмото се цитира единствено разпоредбата на чл.2, ал.1 от ЗДОИ, но визирането само на тази разпоредба не изпълнява условието на чл.38 от ЗДОИ.

Следва да се посочи, че визираната от жалбоподателя липсата на посочване на реда за обжалването на отказа не е от категорията на съществените процесуални нарушения, тъй като не прегражда възможността на заинтересуваните лица да го обжалват, още повече, че в настоящия случай К. В. Г. е обжалвала отказа, което в крайна сметка е довело до разглеждането на жалбата от надлежния орган, а именно АССГ. Липсата на реквизит по чл. 59, ал. 2, т. 7 от АПК се санира с приложението на императивното

правило на чл. 140 от АПК - съответният срок за обжалване се удължава на два месеца.

В хода на административното производство не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила.

Настоящият съдебен състав намира, че решението е издадено в нарушение на материалния закон и в противоречие с целта на закона, по следните съображения:

Обществените отношения, свързани с правото на достъп до обществена информация са уредени със ЗДОИ. Легално определение на понятието обществена информация е дадено в чл. 2, ал. 1 от ЗДОИ и това е всяка информация, свързана с обществения живот в Република България и даваща възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължените по закона субекти. Обществената информация представлява сведение, знание за някого или нещо, свързано с обществения живот в страната. Тази информация може да се съдържа в документи или други материални носители, създавани, получавани или съхранявани от задължените по ЗДОИ субекти. Следователно, обществена информация съставляват всички данни относно обществения живот, съдържащи се в документи и други материални носители на данни, създавани, получавани или съхранявани от задължения субект. Обществената информация, създавана и съхранявана от органите и техните администрации, е официална и служебна, арг. чл. 9 от ЗДОИ. Официална е информацията, която се съдържа в актовете на държавните органи и на органите на местното самоуправление при осъществяване на техните правомощия, арг. чл. 10 от ЗДОИ. Служебна е информацията, която се събира, създава и съхранява във връзка с официалната информация, както и по повод дейността на органите и на техните администрации, арг. чл. 11 от ЗДОИ. За субектите по чл. 3, ал. 1 от ЗДОИ е регламентирано задължение да предоставят информация, която е създадена в кръга на тяхната компетентност и е налична.

Съдът намира, че поисканата информация в заявлението на жалбоподателя следва да се квалифицира като служебна по смисъла на чл. 11 от ЗДОИ, тъй като се събира, създава и съхранява по повод дейността на министъра на образованието, съобразно правомощията му, определени в чл. 10, ал. 2 от Закона за висшето образование, касаещи осъществяване на националната политика във висшето образование. Съгласно чл. 13, ал. 1 от ЗДОИ достъпът до служебна обществена информация е свободен, като в ал. 2 са предвидени случаите, при които достъпът до такава информация може да бъде ограничен, в частност когато информацията е свързана с оперативната подготовка на актовете на органите и няма самостоятелно значение /мнения и препоръки, изготвени от или за органа, становища и консултации/. Съдът счита, че в действителност търсената информация представлява становища на МОН, изразени в писмо и доклад. Административният орган, обаче, не е съобразил разпоредбата на чл. 13, ал. 3 от ЗДОИ, според която ограничението по ал. 2 не може да се прилага след изтичане на 2 години от създаването на тази информация. Поисканите от жалбоподателката документи, а именно - писмо на МОН - от 02.02.2022 г., отговор на МП - от 11.03.2022 г. и доклад на дирекция „Висше образование“ в МОН от 24.08.2021 г., са все такива, за които към момента на подаване на процесното заявление за достъп до обществена информация (25.03.2024 г.) двугодишният срок е изтекъл. Поради което и ограничението за предоставяне на служебна информация с довод, че същата е вътрешнослужебна, е в нарушение на материалния закон.

В този случай достъпът до служебна обществена информация не може да се ограничава и с мотив за липса на надделяващ обществен интерес, предвид обстоятелството, че след изтичането на двугодишния срок достъпът до исканата информация е свободен. В този смисъл липсата на надделяващ обществен интерес, обсъдена от административния орган, е ирелевантно, доколкото достъпът до служебната информация не е бил ограничен на основание чл. 13, ал. 2, т. 1 или т. 2 от ЗДОИ.

Въз основа на гореизложеното съдът намира, че оспореният индивидуален административен акт е издаден при визираните нарушения в чл.146, т.2, т.4 и т.5 от АПК, поради което следва да се отмени, а преписката да се върне на ответника за ново произнасяне при спазване на задължителните указания по тълкуване и прилагане на закона, дадени в мотивите на решението.

С оглед изхода на спора и своевременно заявената претенция за разноси по делото на основание чл. 143, ал. 1 АПК, сторените от жалбоподателя разноси, в размер на 10 лева държавна такса за образуване на настоящото производство и адвокатско възнаграждение, съгласно приложения договор за правна защита и съдействие, удостоверяващ договореното и заплатено в брой възнаграждения от 1000 лв., следва да бъдат присъдени в тежест на ответника. Съдът като взе предвид възражението на ответника за прекомерност приема, че заплатеното от жалбоподателката възнаграждение за адвокат не е прекомерно с оглед разпоредбата на чл. 8, ал. 3 от Наредба № 1 от 9.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

Водим от горното и на основание и на основание чл. 172, ал.2 от АПК, Съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на К. В. Г., чрез адв. Ц. П. от САК, писмо рег. № 94-1630/08.04.2024 г. на главния секретар на Министерството на образованието и науката, с което ѝ е отказан достъп до обществена информация, поискан със заявление вх. № 94-1630/25.03.2024 г.

ВРЪЩА преписката на административния орган за произнасяне, в 14- дневен срок по заявление рег. № 94-1630/08.04.2024 г., съобразно задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, дадени в мотивите на настоящото решение.

ОСЪЖДА Министерство на образованието и науката да заплати на К. В. Г., ЕГН: [ЕГН] разноси по делото в общ размер на 1010 /хиляда и десет/ лева.

РЕШЕНИЕТО съгласно чл. 40, ал. 3 от ЗДОИ е окончателно и не подлежи на касационно обжалване.

СЪДИЯ